

کد مدرک:	الزمات عمومی HSE پیمانکاران	 شرکت نفت مناطق مرکزی ایران
تاریخ:		شرکت بهره برداری نفت و گاز زاگرس جنوبی (سهامی خاص)

شرکت ملی نفت ایران

شرکت نفت مناطق مرکزی ایران

شرکت بهره برداری نفت و گاز زاگرس جنوبی

الزمات و روش های مدیریت اینمی، بهداشت و محیط زیست در قراردادهای صنعت نفت

الزمات عمومی HSE پیمانکاران شرکت بهره برداری نفت و گاز زاگرس جنوبی

کد مدرک:	الزامات عمومی HSE پیمانکاران	 شرکت نفت مناطق مرکزی ایران شرکت بهره برداری نفت و گاز زاگرس جنوبی (سهامی خاص)
تاریخ:		

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۴	مقدمه
۴	۱- اهداف
۵	۲- دامنه کاربرد
۵	۳- تعاریف
۶	۴- وظایف و مسئولیت ها
۶	۴-۱- آشنایی با الزامات HSE پیمانکاران نفت و گاز زاگرس جنوبی
۷	۴-۲- اهم وظایف
۸	۴-۳- خط مشی، مدیریت و کنترل
۸	۴-۴- زیرساخت ها/ تخصیص منابع
۸	۴-۳-۲- پیمانکاران فرعی
۹	۴-۳-۳- ارتباطات
۹	۴-۳-۴- مدیریت زمان
۹	۴-۳-۵- مدیریت تغییر
۱۰	۴-۳-۶- مدیریت ریسک
۱۰	۴-۳-۷- فرهنگ سازی HSE
۱۱	۴-۳-۸- بازنگری مدیریت
۱۱	۴-۳-۹- جبران خسارت
۱۲	۴-۳-۱۰- عدم رعایت مفاد دستورالعمل
۱۲	۵- ساختار سپرستی
۱۳	۶- الزامات HSE در جذب و بکارگیری افراد
۱۴	۷- شرح وظایف HSE و نقش مدیریت و عوامل پیمانکار
۱۴	۷-۱- مدیر عامل / مدیریت پیمانکاری

کد مدرک:	الزامات عمومی HSE پیمانکاران	 شرکت نفت مناطق مرکزی ایران شرکت بهره برداری و نفت و گاز زاگرس جنوبی (سهامی خاص)
تاریخ:		

۱۵	۷-۲-مسئول HSE پیمانکار
۱۷	۷-۳-کارکنان پیمانکار
۱۷	۸-آموزش HSE رده های شغلی
۱۸	۹-راهکارها و راهبردی نمودن HSE
۱۹	۹-۱-برگه های اطلاعات ایمنی مواد MSDS
۱۹	۹-۲-ممیزی و بازرگانی HSE
۱۹	۹-۳-طرح مدیریت واکنش در شرایط اضطراری
۲۰	۹-۴-ملحوظات HSE مجوزهای کار
۲۱	۹-۵-گزارش دهی، بررسی تجزیه و تحلیل حوادث HSE
۲۲	۹-۶-مدیریت بهداشت
۲۶	۹-۷-مدیریت ایمنی و آتش نشانی
۲۶	۹-۸-مدیریت محیط زیست
۲۹	۱۰-الزامات پدافند غیر عامل
۲۹	۱۱-قطع همکاری و پایان پیمان
۳۰	۱۲-الزامات تعیین شرایط بخش HSE در شرایط خصوصی پیمان
۳۰	مراجع
۳۱	پیوست ها
۳۱	پیوست ۱
۳۳	جدول شرایط احراز ناظر HSE
۳۵	فرم الف
۳۶	چک لیست ارزیابی عملکرد HSE پیمانکاران
۳۹	جدول جرائم
۴۰	جدول برخی مصاديق عدم انطباق شامل تخلف/قصور واستنکاف از اجرای HSE

کد مدرک:	الزمات عمومی HSE پیمانکاران	 شرکت نفت مناطق مرکزی ایران شرکت بهره برداری نفت و گاز زاگرس جنوبی (سهامی خاص)
تاریخ:		

مقدمه :

واگذاری بسیاری از فعالیت های نفت و گاز زاگرس جنوبی به بخش غیردولتی که مطابق سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران ابلاغی از سوی مقام معظم، رهبری (مد ظله العالی) می باشد انجام گیرد. HSE شرکت نفت و گاز زاگرس جنوبی را بر آن داشت تا چگونگی نظارت خود را نسبت به مسایل بهداشت، ایمنی و محیط زیست پیمانکاران را بر اساس الزامات و رویه های HSE پیمانکاران شرکت ملی نفت برای پاسداری از سلامت نیروها، تجهیزات و تأسیسات و محیط زیست از سوی بخش خصوصی، مستند نموده و پیمانکاران ملزم شوند تا در کنار فعالیت های خود مسایل مربوط به بهداشت، ایمنی و محیط زیست را در صدر اولویت های خود قرار دهند.

لازم به یادآوری است از آن جایی که نماینده کارفرما علاوه بر شرح وظایف خود، در این الزامات رابط مباحث و تعاملات مابین HSE پیمانکار نیز میباشد، لذا در کلیه مسائل مربوط به HSE، نماینده کارفرما موظف است نظرات HSE کارفرما را اخذ نموده و آن را بدون دخل و تصرف به پیمانکار منتقل نماید. بنابراین تعامل مداوم با HSE کارفرما، قبل از مداخله در موارد HSE پیمانکار از سوی نماینده کارفرما الزامی است.

۱- اهداف

هدف از تهیه این دستورالعمل عبارتست از:

- تعریف حداقل الزامات HSE که باید توسط پیمانکار برای کار در محیط های قراردادی رعایت گردد.

- تعیین و توسعه یک استراتژی برای مدیریت HSE پیمانکاران
- توجه همزمان به موضوعات بهداشت، ایمنی و محیط زیست در فعالیت های پیمانکاری
- شریح مدیریت HSE در فعالیت های پیمانکاری، پروژه های اجرایی به منظور بهبود مستمر عملکرد HSE در تمام فعالیت های محوله.

کد مدرک:	الزامات عمومی HSE پیمانکاران	 شرکت نفت مناطق مرکزی ایران شرکت بپریه برداری و نفت و گاز زاگرس جنوبی (سهامی خاص)
تاریخ:		

۲- دامنه کاربرد

دامنه کاربرد این دستورالعمل، در شرکت نفت و گاز زاگرس جنوبی و مناطق عملیاتی می باشد که دارای فعالیت های پیمانکاری بوده و با توجه به ماهیت و ریسک پذیری پروژه / انجام خدمات، ساختار سازمانی HSE کارفرما، قابل استفاده می باشد

تذکر ۱: این دستورالعمل مکمل آین نامه های حفاظت و بهداشت کار، دستورالعمل ها و مستنداتی است که در خصوص بهداشت، ایمنی و محیط زیست توسط مراجع ذی صلاح در کشور تدوین گردیده و پیمانکار موظف است، علاوه بر این دستورالعمل، تمامی آنها را به مورد اجرا بگذارد.

تذکر ۲: مناقصه گزار، مقررات و مستندات HSE مربوط به خود را (دستورالعمل ها، آین نامه ها، روش های اجرایی راهنمای، فرم ها) در تمام زمینه های بهداشتی، ایمنی و محیط زیستی که در پیمان مربوطه کاربرد دارد، در صورت درخواست پیمانکار در اختیار وی قرار می دهد. ضمنا شرایط اختصاصی هر پیمان ضمیمه اسناد پیمان خواهد شد.

تعاریف

• کارفرما: هر یک از شرکت ها / مناطق / طرح ها / مدیریت ها و کلیه زیر مجموعه های شرکت ملی نفت ایران موضوع این دستورالعمل که تمام یا قسمتی از فعالیت های خود را جهت انجام به غیر واگذار نمایند.

• پیمانکار: کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی یا دولتی خارج از مجموعه وزارت نفت که از طرف شرکت ها / مناطق / طرح ها / مدیریت ها و کلیه زیر مجموعه های شرکت ملی نفت ایران به منظور انجام برخی فعالیت های موضوع این دستورالعمل به کار گرفته می شوند. در این دستورالعمل منظور از پیمانکار، پیمانکار اصلی است مگر آن که به پیمانکار فرعی اشاره شده باشد.

• پیمانکار فرعی: کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی یا دولتی خارج از مجموعه وزارت نفت که از طرف پیمانکار اصلی به منظور انجام برخی فعالیت های موضوع این دستورالعمل به کار گرفته می شوند.

کد مدرک:	الزامات عمومی HSE پیمانکاران	 شرکت نفت مناطق مرکزی ایران شرکت بپریه برداری و نفت و گاز زاگرس جنوبی (سهامی خاص)
تاریخ:		

نماینده کارفرما: شخصی است اعم از حقوقی یا حقیقی که به منظور نظارت بر حسن اجرای عملیات خدمات موضوع پیمان از طرف کارفرما تعیین و معرفی می‌گردد و مسئولیت نظارت مسایل مربوط به HSE پیمانکار را بر عهده دارد.

۴ - وظایف و مسئولیت ها

۱-۴-آشنایی با الزامات HSE پیمانکاران شرکت نفت و گاز زاگرس جنوبی

پیمانکار باید ضمن مطالعه کامل این دستورالعمل:

- آشنایی و شناخت لازم نسبت به محل اجرای پروژه و فعالیتهای مرتبط با تعهدات خود را داشته باشد.

- از عملیات مربوط به خود، کارفرما و سایر پیمانکارانی که در محدوده عملیاتی مجاور و همچنین خطراتی که ممکن است در حین انجام کار و یا خدماتی که با آنها روبرو شود، آگاه گردد.

- طبق الزامات و شرایط پیمان تابع نظرات کارفرما بوده و ضمن همکاری کامل چنانچه در محل خطراتی مشاهده گردد پیمانکار باید متناسبًا شیوه‌ی عملیات خود را تغییر دهد.

- اطلاعات لازم در مورد دستگاه‌ها و مواد مورد نیاز و خطرات مربوط به عملیات موضوع قرارداد را از قبل کسب نماید.

- نقطه نظرات، پیشنهادات و دستورات بهداشت، ایمنی و محیط زیست کارفرما را در طول اجرای پیمان مدنظر قرار داده و رعایت کامل آنها را عیناً به پیمانکاران فرعی خود(در صورت وجود) منتقل نموده و بر رعایت کامل آنها توسط این پیمانکاران نظارت نمایند.

بازرگانی ها و ممیزی های انجام شده در مورد عملکرد پیمانکاران توسط نماینده HSE کارفرما و مطابق پیوست شماره (۳) چک لیست ارزیابی عملکرد HSE پیمانکاران مورد ارزیابی قرار گرفته تا در همکاری های بعدی مورد توجه قرار گیرد.

تذکر ۱: لیست حداقل اقلام و فعالیت های مورد نیاز جهت رعایت تعهدات HSE و اجرای این دستورالعمل در هنگام مناقصه / استعلام بها تعیین و ضمیمه اسناد مناقصه قرار می‌گیرد.

تذکر ۲: در صورتی که پیمانکار به هر نحوی از انجام اقدامات و فعالیت های لازم جهت رعایت مقررات HSE همچون فراهم نمودن تجهیزات حفاظت فردی، ابزار آلات و تجهیزات مورد نیاز جهت ایمن نمودن محیط کار کوتاهی نماید، کارفرما می‌تواند نسبت به تامین و انجام موارد مذکور اقدام و هزینه های تمام شده را به همراه سی درصد (%)

کد مدرک:	الزامات عمومی HSE پیمانکاران	 شرکت نفت مناطق مرکزی ایران شرکت بپردازی و نفت و گاز زاگرس جنوبی (سهامی خاص)
تاریخ:		

هزینه بالاسری از صورت وضعیت پیمانکار کسر نماید و پیمانکار حق هیچ گونه اعتراضی نخواهد داشت.

۴-۲- اهم وظایف

پیمانکار باید در طول اجرای پروژه و در صورت لزوم قبل از شروع به کار موارد ذیل را پیش بینی، تهیه و رعایت نموده و نسبت به آموزش آن ها به پرسنل خود و پیمانکاران فرعی و ارتقاء آگاهی آنان اقدام نماید:

- مدارک تجهیزات ایمنی و آتش نشانی، وسائل حفاظت فردی و سایر ملزمات HSE مطابق نظم به قرارداد و مورد تایید نماینده کارفرما
- شناسایی و ارزیابی خطرات بهداشتی، ایمنی و زیست محیطی و اقدامات پیشگیرانه و اصلاحی
- شناسایی و فراهم سازی مقدمات لازم برای مشارکت همه جانبه نیروی کار در فعالیت های HSE
- تأمین سیستم های ایمن کار و تدارک سیستم مجوزهای کاری
- گزارش حوادث و شبه حوادث (near miss)
- دستورالعمل های اضطراری HSE
- اجرای طرح های مدیریت بهداشتی
- اجرای طرح های مدیریت ایمنی
- اجرای طرح های مدیریت زیست محیطی
- همکاری کامل با بازرگان معتمد سازمان حفاظت محیط زیست
- همکاری کامل با بازرگان وزارت کار و وزارت بهداشت در حوزه HSE
- رعایت کامل مفاد گزارش ارزیابی زیست محیطی و گزارشات بازرگان معتمد سازمان حفاظت محیط زیست ارائه گزارشات عملکرد HSE مستمر دوره ای (روزانه، هفتگی، ماهانه، سه ماهه) و یا سایر تواترهایی که نماینده کارفرما او HSE کارفرما اعلام نماید.

۴-۳- خط مشی، مدیریت و کنترل

• پیمانکار موظف است از خط مشی، قوانین، مقررات، استانداردها و دستورالعمل های HSE به طور کامل پیروی نموده و الزامات و خط مشی HSE مقتضی که مغایر با خط مشی HSE کارفرما نباشد را تهیه نماید و از لحاظ شدن الزامات مندرج پیمان اطمینان حاصل

کد مدرک:	الزامات عمومی HSE پیمانکاران	<p>شرکت نفت مناطق مرکزی ایران شرکت بهره برداری و نفت و گاز زاگرس جنوبی (سهامی خاص)</p>
تاریخ:		

کند و آن را به صورت دوره ای براساس سیستم مدیریتی HSE خود، مورد بازنگری قراردهد.

• در صورتی که کارفرما موافقت داشته باشد پیمانکاران می توانند با امضاء خط مشی HSE کارفرما، خود را نسبت به اجرای مفاد آن متعهد نمایند. در این صورت نیازی به تهیه خط مشی جداگانه نمی باشد.

۱-۳-۴- زیرساخت ها / تخصیص منابع

• پیمانکار حسب موضوع پیمان، موظف است تأسیسات و دستگاه هایی را تامین کند که طراحی و ساخت آنها بدون اشکال باشد و به طرز مناسب تعمیر و نگهداری شوند. همچنین باید با ارائه تاییدیه های لازم و یا آزمایش های کافی در ابتدای پروژه و حین کار به صورت دوره ای و یا حسب نیاز اطمینان حاصل نماید که عملکرد آنها به طور ایمن بوده و هیچ گونه خطری، افراد، اموال و یا محیط زیست را تهدید نمی کند.

۲-۳-۴- پیمانکاران فرعی

• عملکرد و پرسنل پیمانکاران فرعی به منزله عملکرد و پرسنل پیمانکار محسوب شده و کلیه ضوابط این دستورالعمل برای آنها نیز جاری بوده و لذا در این خصوص پیمانکار مسئول پاسخگویی در مورد عملکردهای HSE تمامی پیمانکاران فرعی خود است.

۳-۳-۴- ارتباطات

ارتباطات

• برای موثر واقع شدن برنامه های پیمانکار، تعامل پیمانکار و کارفرما در زمینه های بهداشت، ایمنی و محیط زیست ضروری است. از آنجا که ممکن است در مراحل قبل از ارائه پیشنهاد شرایط خاص بهداشت، ایمنی و محیط زیست، به خوبی شناسایی و در رابطه با آنها بحث نشده باشد، لذا، به منظور اجرای کامل و مؤثر HSE ضرورت ارتباطات، حسب موضوع، در قالب جلسات، تبیین HSE قوانین، تدوین دستورالعمل ها، طبق دسته بندی با عنوانی ذیل به منظور پیشرفت کار ضروری است. هماهنگی در این خصوص به عهده پیمانکار می باشد و پیمانکار موظف است مراتب را کتاباً به نماینده کارفرما اعلام نماید.

جلسات ارزیابی ریسک TOOL BOX MEETINGS جلسات آغاز کار جلسات ارزیابی ریسک باشد توسط پیمانکار قبل از آغاز به کار (هم زمان با تجهیز محل کار / فعالیت و یا هر زمان) حسب ضرورت با نماینده کارفرما و نماینده HSE برگزار گردد. جلسات کنترل

کد مدرک:	الزمات عمومی HSE پیمانکاران	 شرکت نفت مناطق مرکزی ایران شرکت بهره برداری و نفت و گاز زاگرس جنوبی (سهامی خاص)
تاریخ:		

نتایج ارزیابی ریسک پس از شروع عملیات اجرایی، حد اکثر ۳ ماه یک بار و همچنین در هر زمان که ضرورت دارد، برقرار شود.

این جلسات به منظور بازنگری در سیستم مدیریت و کنترل ریسک های HSE پروژه، شناسایی ریسک های HSE جدید از سوابق و از شرح برنامه های سه ماهه آتی و تعیین راه کارهای، کنترلی این خطرات، تشکیل می شود.

جلسات دوره ای مسئول HSE بازرسین پیمانکار و نماینده کارفرما بصورت روزانه / هفتگی / ماهانه به طور دوره ای برگزار شده و نتایج این جلسات به صورت جامع و مکتوب به نماینده HSE کارفرما ارائه شود.

موارد حائز اهمیت که به صورت معمول در این جلسات مورد بحث و بررسی قرار می گیرد عبارتست از:

- ❖ گزارش حوادث
- ❖ فعالیت های در دست انجام در سایت
- ❖ آموزش های انجام شده قبلی و برنامه ریزی شده جاری.
- ❖ نتایج ممیزی های HSE
- ❖ مباحث عمومی
- ❖ جلسات گزار شده و تجزیه و تحلیل حوادث و شبه حوادث

• برای مواردی که در این دستورالعمل به آن اشاره نشده است بنا به تشخیص و صلاحیت نماینده کارفرما، توسط پیمانکار، جلسات مربوطه تشکیل می گردد.

۴-۳-۴- مدیریت زمان

• محدودیت های زمانی و تسریع در انجام پروژه/خدمات نباید منجر به عدم رعایت الزامات HSE موجب اثرات نامطلوب بر عملکرد آن در کلیه مراحل پیمان گردد.

۴-۳-۵- مدیریت تغییر

• با تغییر شرایط پیمان که مسائل HSE تحت تأثیر قرار می گیرد می بایست تدابیر جدید HSE متناسب با تغییرات و پس از تأیید نماینده کارفرما توسط پیمانکار اعمال شود.

• هر گونه تغییر در شرایط اجرایی کار منجمله نیروی انسانی، تجهیزات، فرایندها و رویه ها باید به اطلاع و تایید نماینده کارفرما برسد.

کد مدرک:	الزامات عمومی HSE پیمانکاران	 شرکت نفت مناطق مرکزی ایران شرکت بهره برداری و نفت و گاز زاگرس جنوبی (سهامی خاص)
تاریخ:		

• هرگونه تغییر در شرایط اجرایی کار (منجمله نیروی انسانی، تجهیزات، فرایندها و رویه ها) باید به اطلاع و تایید نماینده کارفرما برسد.

• مدیریت پیمانکار باید منابع لازم را در چارچوب پیمان برای مواجهه با هر نوع تغییر، به موقع فراهم نماید.

۴-۳-۶- مدیریت ریسک

• پیمانکار باید برای شناسایی خطرات، ارزیابی ریسک ها و پیش بینی اقدامات کنترلی و پیشگیرانه روش های شناخته شده و استاندارد داشته باشد.

• پیمانکار باید برای انجام اقدامات کنترلی و پیشگیرانه، منابع و امکانات مورد نیاز را فراهم نمایدو آموزش های مرتبط را برای کلیه کارکنان خود و پیمانکاران فرعی فراهم نماید.

• پیمانکار باید برنامه های مدیریت ریسک خود را به صورت دوره ای حسب نوع کار، محدوده کار، تغییرات و همچنین حسب درخواست نماینده کارفرما مورد بازنگری قرار دهد و آخرین ویرایش آن را در اختیار نماینده کارفرما قرار دهد.

۴-۳-۷- فرهنگ سازی HSE

• پیمانکار باید با انجام برنامه های مختلف برای ارتقاء فرهنگ HSE در محیط کار تلاش کند این برنامه ها می توانند تاکید بر انجام کار بدون حادثه، توسعه شعارهای HSE حفظ و ارتقای سلامت کارکنان و جلوگیری از آلودگی و تخریب محیط زیست، شناسایی مخاطرات، برنامه های انگیزشی و برخوردهای انضباطی باشند.

در صورت عدم رعایت مقررات HSE توسط کارکنان پیمانکار، برخوردهای انضباطی زیر به ترتیب عمل خواهد شد:

اخطار شفاهی به پیمانکار و حسب مورد درخواست اخذ تعهد از فرد خاطی برای رعایت مقررات HSE به منظور عدم تکرار آن و موارد مشابه.

اخطار کتبی به پیمانکار و در صورت مقصربودن فرد خاطی و به تشخیص نماینده کارفرما درخواست جایگزین و یا جایگزین فرد خاطی (بدیهی است در صورت لزوم کارفرما از ورود فرد خاطی به داخل محوطه کارگاه یا محل عملیات جلوگیری خواهد نمود اخذ هزینه ها متناسب با تخلف کارکنان خاطی ولحاظ آن به حساب بدھی پیمانکار با تشکیل کارگروهی مشکل از نماینده کارفرما/نماینده HSE پیمانکار/ناظر مستقیم پیمان.

کد مدرک:	الزمات عمومی HSE پیمانکاران	 شرکت نفت مناطق مرکزی ایران شرکت بهره برداری و نفت و گاز زاگرس جنوبی (سهامی خاص)
تاریخ:		

۴-۳-۸- بازنگری مدیریت

• پیمانکار باید به صورت مستمر عملکرد HSE خود را مورد بازبینی و ممیزی قرار دهد. این بازنگری باید هم به صورت دوره ای در فواصل زمانی معین و هم به صورت غیردوره ای (در مواردی نظیر وقوع حوادث و ایجاد تغییرات در فرایند انجام کار و یا درخواست نماینده کارفرما) انجام شود.

- پیمانکار باید نتایج بازنگریهای دوره ای خود را به کارفرما گزارش دهد.
- کارفرما حق دارد به صورت دوره ای و یا اتفاقی، عملکرد پیمانکار را مورد بازرگانی و ممیزی قرار دهد. البته بدون اینکه به تعهد پیمانکار در این زمینه خللی وارد شود. انجام یا عدم انجام به موقع بازرگانی و ممیزی های مذکور توسط کارفرما رافع تعهدات پیمانکار در این خصوص نمی باشد.
- کارفرما می تواند در هر زمان بر عملکرد پیمانکار نظارت نموده تا در هنگام عدول از حد قابل قبول، طبق مفاد پیمان منعقده اقدام لازم به عمل آورد.

- ورودی های بازنگری

- ❖ نتایج ممیزی های HSE
- ❖ بازخوردهای دریافتی از کارفرما
- ❖ عملکرد HSE
- ❖ وضعیت اقدامات پیشگیرانه و اصلاحی
- ❖ پیگیری اقدامات مربوط به بازنگریهای قبلی
- ❖ تغییرات موثر بر عملکرد HSE
- ❖ پیشنهادات بهبود عملکرد

- خروجی های بازنگری

- خروجی بازنگری مدیریت باید شامل کلیه تصمیمات و اقدامات مربوط به موارد ذیل باشد:
- ❖ بهبود عملکرد پیمانکار در ارتباط با الزامات HSE کارفرما و پیمانکار.
  - ❖ شناسایی منابع، امکانات، تسهیلات و برنامه های مورد نیاز برای بهبود.

۴-۳-۹- جبران خسارت

• چنانچه پیمانکار و کارکنان آن بر اثر غفلت، عدم رعایت ضوابط HSE ایجاد شرایط نایمن، نقص در دستگاه های مورد استفاده و انجام نادرست کار موجب بروز خساراتی به

کد مدرک:	الزمات عمومی HSE پیمانکاران	 شرکت نفت مناطق مرکزی ایران شرکت بهره برداری نفت و گاز زاگرس جنوبی (سهامی خاص)
تاریخ:		

جان و مال کارکنان پیمانکار، کارفرما و شخص ثالث، تأسیسات و یا محیط زیست گردد، پیمانکار مسئول پرداخت جرائم و جبران خسارت واردہ می باشد. ضمناً صرف رعایت مقررات HSE کارفرما کافی نبوده و پیمانکار بایستی از خدمات احتمالی به کارکنان خود، کارفرما، شخص ثالث و مخاطرات زیست محیطی جلوگیری نماید.

۴-۳-۴- عدم رعایت مفاد دستورالعمل

پیمانکار باید در زمان شرکت در مناقصه موارد ذکر شده در این دستورالعمل را به دقت مطالعه نماید. بدیهی است در صورت عدم رعایت مفاد این دستورالعمل در زمان اجرای پروژه/پیمان، کارفرما می تواند مطابق با پیوست چهار این دستورالعمل صورت وضعیت را از مبلغ صورت وضعیت همان دوره کسر کند.

۵ - ساختار سرپرستی HSE

- پیمانکار باید قادر باشد ساختار مدیریتی و یا سرپرستی خود را توصیف کرده و نشان دهد که چگونه با برنامه کلی که به منظور تضمین بهداشت، ایمنی و محیط زیست کارکنان در نظر گرفته شده است مناسب می باشد.

- پیمانکار موظف است قبل از آغاز فعالیت اجرایی پروژه حسب موضوع پیمان ، تعداد نماینده /نمایندگان HSE خود را مطابق اسناد مناقصه (با توجه به پیوست - جدول شرایط احراز تعداد نفرات HSE پیمانکاران در شرکت نفت و گاز زاگرس جنوبی) تعیین و کتاباً به کارفرما معرفی نماید. نیروهای HSE پیمانکار بایستی دارای تحصیلات تخصصی در زمینه بهداشت، ایمنی و محیط زیست و یا رشته های مرتبط (با تشخیص رئیس HSE کارفرما) و دارای تجربه کافی باشند و با تأیید کتبی نماینده کارفرما ، شروع به کار نمایند. بدیهی است تایید کتبی نماینده کارفرما فقط منوط به تایید کتبی HSE کارفرما میباشد.

تذکر: پیمانکار بایستی به وسیله مستندات و مدارک کافی مورد تایید کارفرما ثابت کند که افراد مسئول و ناظر بر امور بهداشت، ایمنی و محیط زیست کاملاً واجد شرایط هستند .

بدیهی است تایید کارفرما ناقص انجام تعهدات پیمانکار در این زمینه نبوده و در صورت عدم احراز صلاحیت در هر زمان و با اعلام نماینده کارفرما، پیمانکار موظف به جایگزینی افراد واجد صلاحیت میباشد.

کد مدرک:	الزمات عمومی HSE پیمانکاران	 شرکت نفت مناطق مرکزی ایران شرکت بهره برداری و نفت و گاز زاگرس جنوبی (سهامی خاص)
تاریخ:		

• تغییر در تعداد نیروهای HSE ذکر شده در پیوست یک با توجه به موضوع پیمان و ریسک پذیری پروژه ها به تشخیص رئیس HSE کارفرما خواهد بود. بدینهی است این موضوع در اسناد مناقصه و استعلام درج می گردد.

• به منظور برآورد صحیح و ارائه پیشنهاد قیمت توسط مناقصه گران ، مناقصه گزاران بایستی نیاز / عدم نیاز به تعداد و تخصص های ذکر شده را به نحو شفاف در اسناد مناقصه قید نمایند.

مسئول بازرسی HSE بایستی صرفاً در امور HSE موضوع پیمان به کار گرفته شود. پیمانکار نمی تواند از این افراد در سایر فعالیت های موضوع پیمان استفاده نماید مگر آنکه به نحو دیگری در اسناد مناقصه ذکر شده باشد.

۶-الزمات HSE در جذب و به کارگیری افراد

• پیمانکار باید در بدو به کارگیری کارکنان و قبل از اجرای فعالیت های جدید، اطمینان حاصل کند.

که کارکنان جذب شده براساس موارد ذیل واجد صلاحیت بوده و به کار گرفته شوند:

- ❖ سلامت جسمی و روانی
- ❖ مهارت های تجربی
- ❖ دانش انجام کار

• پیمانکار موظف است قبل از به کارگیری نیروهای خود، با انجام معاینات پزشکی و مصاحبه های اختصاصی از تناسب آنها با وظایف محوله در برآوردن الزامات سیستم مدیریت HSE اطمینان حاصل کند.

• پیمانکار، موظف است صلاحیت کارکنان خود را برای انجام وظایفشان به طور مرتب مورد بازنگری و ارزیابی قرار دهد، این بررسی ها شامل شناسایی و بهینه نمودن عوامل و تجهیزات برای ارتقاء کیفی فعالیت های کارکنان و آموزش های مورد نیاز آنها جهت دستیا به این منظور باشد.

• اقدامات لازم برای اطمینان از صلاحیت افراد، میتواند شامل موارد ذیل باشد:

- ❖ تجزیه و تحلیل نظام مند الزامات مرتبط با وظایف.

کد مدرک:	الزامات عمومی HSE پیمانکاران	 شرکت نفت مناطق مرکزی ایران شرکت بهره برداری و نفت و گاز زاگرس جنوبی (سهامی خاص)
تاریخ:		

❖ معاینات دوره‌ای و آموزش‌های HSE

❖ ارزیابی عملکرد افراد

❖ شواهد مستند شده از صلاحیت فردی.

❖ برنامه‌هایی برای ارزیابی دوره‌ای.

• نفرات معرفی شده برای مسئولیت‌های HSE پیمانکاران می‌باشند دوره آموزش مبانی و الزامات سیستم مدیریت HSE و یا در صورت درخواست کارفرما، دوره HSE پیمانکاران را گذراند و مدرک آن را برای شروع به کار ارائه نمایند.

• کارکنان پیمانکار، به ویژه مسئولین HSE در صورت ضرورت از طرف کارفرما مورد ممیزی قرار می‌گیرند، تا اطمینان حاصل شود افراد برای انجام ایمن کار به اندازه کافی واجد شرایط، با تجربه و تحت کنترل می‌باشند.

۷- شرح وظایف HSE و نقش عوامل پیمانکار

۱-۷- مدیریت پیمانکاری :

• موظف است در صورت مشاهده موارد خاص نظری تکرار مداوم حوادث، بیماری‌های واگیردار، موارد مشکوک ... با انجام اقدامات مناسب نسبت به مقابله با آنها اقدام نماید و با تخصیص منابع مورد نیاز مالی، انسانی، فیزیکی و... کلیه مراحل را مطابق موازین HSE تضمین نماید.

• موظف است شرایط لازم را به منظور ارائه آموزش‌های HSE مورد نیاز کارکنان خود فراهم نماید.

تذکر: بنا به تشخیص و موافقت نماینده کارفرما، پیمانکار می‌تواند از امکانات آموزشی و آموزش‌های کارفرما نیز بهره مند گردد.

• متعهد است که مقررات HSE لازم را در رابطه با خدمات و کارهای مورد نظر رعایت کند بعلاوه ضروری است که عملیاتش را به صورتی انجام دهد که همواره مطابق با تعهدات و وظایف مندرج در قوانین بهداشت، ایمنی و محیط زیست باشد. همچنین باشندی تابع مصوبات مراجع قانونی و یا دیگر مصوباتی باشد که در رابطه با موارد بهداشتی، ایمنی و زیست محیطی ابلاغ می‌شوند.

کد مدرک:	الزمات عمومی HSE پیمانکاران	 شرکت نفت مناطق مرکزی ایران شرکت بهره برداری و نفت و گاز زاگرس جنوبی (سهامی خاص)
تاریخ:		

در این زمینه لازم است، شرح وظایف هر یک از کارکنان پیمانکار در قبال مسائل HSE را مشخص کرده و به اطلاع وی برساند.

موظف است نفرات HSE خود را قبل از آغاز فعالیت در پروژه وفق نمودار سازمانی HSE تایید شده تعیین و کتاباً به نماینده کارفرما معرفی نماید. صلاحیت این افراد و تعداد بازرسین HSE مورد نیاز پیمانکار باید مطابق با الزامات بند ۵ بوده و به تأیید نماینده کارفرما برسد.

- تحت هیچ شرایطی نباید به افراد کاری واگذار کند که برای انجام آن مطابق با مقررات آموزش کافی را فرانگرفته اند.

۷-۲ - مسئول HSE پیمانکار

- پس از طی دوره های آشنائی با محیط کار و آموزش های لازم، در مدت انجام کار پیمانکاری، مسؤولیت کامل کارکنان پیمانکار را از نظر آموزش و الزامات HSE بر عهده خواهد داشت.

- بايستی در کلیه جلسات هماهنگی دوره ای کارفرما و پیمانکار حضور یافته و گزارش وضعیت HSE محیط کار خود را جهت اتخاذ تصمیمات مقتضی ارائه نماید.

- مسؤولیت آموزش کلیه نفرات پیمانکار را در رابطه با آموزش های لازم از قبیل رعایت مقررات HSE در ضمن کار، برنامه های مدیریت بهداشت، روش های اطفاء حریق، جبهه های زیست محیطی، برنامه مدیریت محیط زیست و اقدامات لازم در زمان اعلام وضعیت اضطراری، به عهده خواهد داشت.

- پیروی از الزامات را متناسب با ماهیت کار و بر اساس نظام نامه مربوط به خط مشی HSE مصوب تضمین می کند. این الزامات شامل استفاده اجباری از تجهیزات حفاظت فردی (کلاه ایمنی، کفش ایمنی پنجه فولادی ، لباس کار مناسب، دستکش و همچنین وسایل حفاظتی مناسب برای چشم و گوش) می باشد. در ضمن باید تجهیزات حفاظت فردی ویژه(نظیر لباس های ضد آتش برای افرادی که با هیدروکربن ها سروکار دارند) برای مشاغل خاص فراهم گردد.

یادآوری: لوازم حفاظت فردی بايستی به تایید نماینده کارفرما برسد.

- بايستی روزانه رونوشت گزارش عملکرد خود را به نماینده HSE کارفرما تحويل نماید.

کد مدرک:	الزامات عمومی HSE پیمانکاران	 شرکت نفت مناطق مرکزی ایران شرکت بهره برداری و نفت و گاز زاگرس جنوبی (سهامی خاص)
تاریخ:		

• بایستی هماهنگی و همکاری لازم و تنگاتنگ با نماینده HSE کارفرما را در صورت اعلام وضعیت اضطراری در کارگاه به عمل آورند.

• بایستی کلیه شئونات اخلاقی را هنگام برخورد و تذکرات لازم به کارکنان پیمانکار رعایت نموده و در صورت مشاهده هرگونه شرایط یا اعمال غیر بهداشتی، نا ایمن، مخاطره آمیز برای محیط زیست و مغایر با مقررات HSE مراتب را سریعاً به نماینده کارفرما منعکس نماید.

• نمونه هایی از اتفاقاتی که حسب موضوع پیمان، باید به نماینده کارفرما گزارش شود عبارت است از:

- ❖ هر گونه آلودگی و تخریب زیست محیطی ناشی از فعالیت(به صورت مستقیم یا غیر مستقیم) و حتی ریزش مواد به بیرون از مرزهای محدوده فعالیت
- ❖ هر گونه آسیب زیست محیطی به ساکنان و همسایگان سایت
- ❖ هر گونه مسمومیت افراد
- ❖ هر گونه بیماری مکرر افراد

• بایستی در صورت بروز آتش سوزی و یا حوادث مهم (بهداشتی، ایمنی و محیط زیستی) حداقل تا دو ساعت، مراجع ذیربطر (مندرج در دستورالعمل ارسال فوری گزارشات آتش سوزی ها و حوادث مهم بهداشتی، ایمنی و محیط زیست) و نماینده کارفرما را مطلع نماید.

• بایستی در صورت وقوع هر نوع حادثه برای کارکنان پیمانکار یا حادثه ای که دارای تبعات مخاطره آمیز برای محیط زیست باشد، سریعاً نسبت به تهیه گزارش کامل حادثه و ارسال آن به HSE کارفرما و نماینده کارفرما اقدام نماید.

• موظف می باشند تا در صورت مشاهده هر گونه اقدام نایمن که امکان بروز حادثه ناتوان کننده در آن بوده و یا عملیاتی که دارای مخاطرات زیست محیطی باشد و تذکرات و تمہیدات معمول در مرتفع کردن آن کارساز نباشد پس از متوقف کردن کار، بلا فاصله مراتب را به نماینده کارفرما کتاباً اعلام نماید.

• موظف است نسبت به گردآوری اطلاعات و آمار مرتبط با عملکرد HSE تکمیل پرسشنامه ها و سایر موارد درخواستی کارفرما درخصوص HSE اقدام نماید.

کد مدرک:	الزمات عمومی HSE پیمانکاران	 شرکت نفت مناطق مرکزی ایران شرکت بهره برداری و نفت و گاز زاگرس جنوبی (سهامی خاص)
تاریخ:		

۷-۳- کارکنان پیمانکار

• کارکنان پیمانکار موظف به رعایت کلیه مقررات HSE در محیط پیمانکاری (تعریف شده از سوی نماینده کارفرما) هستند.

• کارکنان پیمانکار موظفند در صورت مشاهده رفتار و شرایط مغایر با مقررات HSE در عملیات اجرایی، مراتب را به مسؤول HSE پیمانکار گزارش دهند.

۸- آموزش HSE رده های شغلی

• پیمانکاران موظفند کلیه پرسنل تحت امر خود را در خصوص مقررات HSE و همچنین مقررات دستورالعمل های مربوطه آموزش دهند. چنانچه امکانات لازم برای این امر را نداشته باشند می توانند با رعایت شرایط مندرج در پیمان از همکاری متخصصین کارفرما در امر آموزش استفاده نمایند.

اما این امر نباید پیمانکار را از مسؤولیت در تضمین آموزش HSE کارکنان خود رها سازد. بدیهی است در صورت استفاده از دوره های آموزشی کارفرما، هزینه های مربوطه که از طرف کارفرما در جدول نرخ ملزومات HSE آورده شده به عهده پیمانکار می باشد.

آموزش ها باید حداقل حاوی اطلاعات ارزیابی خطرات بهداشتی، مقررات و آیین نامه های بهداشتی (فردی، محیط و صنعتی) و کمک های اولیه، اطلاعات ارزیابی خطرات محیط کار، مقررات و آیین نامه های ایمنی و نحوه آمادگی و مقابله با شرایط اضطراری، استفاده از سیستم های آتش نشانی، نحوه استفاده از برگه اطلاعات ایمنی مواد (MSDS) و تعهدات، قوانین و الزامات زیست محیطی مربوط به فعالیت ها، اثرات نامطلوب زیست محیطی پروژه و اطلاعاتی در مورد مدیریت مواد زائد، کترول آلودگی آب، هوا و خاک باشد.

دوره های آموزشی HSE مطابق با سرفصل هایی از HSE شرکت ملی نفت ایران در شرح اختصاصی پیمان با جزئیات ارائه خواهد شد و پیمانکار موظف است با هماهنگی HSE کارفرما نسبت به اجرای دوره های آموزشی اقدام نماید.

• کلیه کارکنان پیمانکار حسب ضرورت باید در کلاس های آموزش (HSE عمومی - اختصاصی) که توسط امور HSE کارفرما برنامه ریزی شده است، شرکت نماید. جزئیات دوره های آموزشی عمومی و اختصاصی هر پیمان در شرایط اختصاصی به تفصیل آمده است.

کد مدرک:	الزامات عمومی HSE پیمانکاران	 شرکت نفت مناطق مرکزی ایران شرکت بپریه برداری و نفت و گاز زاگرس جنوبی (سهامی خاص)
تاریخ:		

- پیمانکار موظف است آموزش HSE کارکنان پیمانکاران فرعی را انجام دهد.
- پیمانکار باید مدارک و مستندات لازم در زمینه آموزش کارکنان خود را ارائه نماید.
- مدارک بایستی شامل نام افراد آموزش دیده، محتوای دوره، زمان اجرای دوره و اسامی مربیان باشد.

یادآوری: مدت زمان آموزش های HSE با توجه به حجم و نوع فعالیت پیمانکار باید به تایید نماینده کارفرما برسد.

رانندگان خودروهای سبک و سنگین و اپراتورهای دستگاههای مکانیکی متحرک ، ماشین آلات ویژه بایستی دارای گواهینامه ویژه مناسب با دستگاه مورد استفاده بوده و این گواهینامه به رویت ادارات HSE و تراابری منطقه عملیاتی رسانیده باشد.

کلیه افراد مکانیک، رگر، تراشکار، جوشکار، برق کار، ابزار دقیق، و.... باید دارای مدرک تحصیلی معتبر از مراکز آموزش عالی یا حتی المقدوردارای گواهی نامه مهارت فنی از سازمانهای معتبر و مورد تایید HSE کارفرما بوده یا بوسیله تست فرم باید مهارت آنها مورد تایید ادارات ذیربط در منطقه عملیاتی مربوطه قرار گیرد.

۹-راهکارها و راهبردی نمودن HSE

• پیمانکار و کارکنان ایشان (اصلی و فرعی) در حیطه فعالیت خود لازم است علاوه بر آشنایی و رعایت کلیه مقررات مربوط به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزارت کار، سازمان تامین اجتماعی، سازمان حفاظت محیط زیست و دیگر مقررات حاکم بر اجرای کارآشنای داشته و نسبت به رعایت آنها اقدام نماید.

• رعایت مقررات و مستنداتی (دستورالعمل ها، روش های اجرایی، راهنمایها، فرم ها و ...) که پس از عقد قرارداد تهیه شده و از طرف کارفرما به پیمانکار ابلاغ می گردد توسط پیمانکار الزامی می باشد.

تذکر ۱ : هزینه های احتمالی اقدامات ویژه و خاص HSE که پس از انعقاد قرارداد به پیمانکار ابلاغ می شود، توسط کارفرما محاسبه و پرداخت خواهد شد.

تذکر ۲ : مقررات و مستندات مصوب HSE شرکت نفت و گاز زاگرس جنوبی حسب موضوع پیمان باید به عنوان حداقل الزامات مورد استفاده قرار گیرد.

کد مدرک:	الزامات عمومی HSE پیمانکاران	 شرکت نفت مناطق مرکزی ایران شرکت بهره برداری نفت و گاز زاگرس جنوبی (سهامی خاص)
تاریخ:		

تذکر ۳: کلیه فعالیت های در حال انجام در سایت به منظور اطمینان از تطابق با الزامات سیستم مدیریت HSE به صورت منظم ممیزی و بازرگانی می شود.

- پیمانکار موظف به ارائه روش های انجام کار با لحاظ کردن الزامات HSE به نحوی که خطری افراد، اموال و یا محیط زیست را تهدید نکند، به کارفرما می باشد.

۱- برگه های اطلاعات ایمنی مواد

پیمانکار موظف است برای تمام مواد شیمیایی مورد استفاده در فرایندهای کاری خود برگه های اطلاعات ایمنی مواد (MSDS) را به زبان فارسی و حسب نیاز به زبان انگلیسی به تایید نماینده کارفرما برساند و در کلیه مراحل حمل و نقل، جابجایی و استفاده به کار ببرد.

۲- ممیزی و بازرگانی

• پیمانکار باید برنامه های منظم ممیزی و بازرگانی HSE به منظور حصول اطمینان از لحاظ شدن الزامات HSE در پروژه داشته باشد. این برنامه بایستی مكتوب بوده و شامل دامنه، تناوب، مسئولیت ها، نگهداری سوابق و اقدامات اصلاحی گردد.

• علاوه بر برنامه های دوره ای ممیزی، باید بازدیدهای اتفاقی از محل انجام کار به عمل آید. بازرگانی های غیر دوره ای HSE در صورت وقوع حوادث نیز انجام شود

• بازرگانی و ممیزی به صورت رسمی و غیر رسمی توسط کارفرما در هر زمان از تاسیسات، تجهیزات و نیروی انسانی پیمانکار به عمل می آید. در صورت مشاهده موارد مغایر با HSE پیمانکار موظف است مورد را به سرعت برطرف و تصحیح نماید.

• پیمانکار موظف است اسناد و مدارک مورد درخواست کارفرما را در هر زمانی تهیه و ارائه نماید.

۳- طرح مدیریت واکنش در شرایط اضطراری

• پیمانکار موظف است برای تدوین یک طرح مناسب بر اساس راهنمای طرح مدیریت واکنش در شرایط اضطراری (ERP) شرکت نفت و گاز زاگرس جنوبی برای مواجهه با وضعیت های اضطراری اقدام و پس از تایید کارفرما اجرا نماید.

تذکر: در جاهایی که کارفرما خود دارای طرح واکنش در شرایط اضطراری می باشد، پیمانکار موظف به تبعیت از آن می باشد.

کد مدرک:	الزامات عمومی HSE پیمانکاران	 شرکت نفت مناطق مرکزی ایران شرکت بهره برداری و نفت و گاز زاگرس جنوبی (سهامی خاص)
تاریخ:		

• بنا به صلاح‌دید نماینده کارفرما، پیمانکار ملزم است در برنامه مانورهای عملیاتی HSE مرتبط با حوزه فعالیت خود شرکت کند.

• پیمانکار می‌بایست تجهیزات و نیروی کار لازم را جهت اجرای دستورالعمل های واکنش در شرایط اضطراری فراهم نماید. در این رابطه پیمانکار موظف است نسبت به آموزش های لازم و تمرینات کافی برای افراد خود اقدام نماید.

• نماینده کارفرما باید در مباحث مربوط به وضعیت های اضطراری مشارکت نماید به طوری که از تناسب دستورالعمل های پیمانکار با دستورالعمل های کارفرما اطمینان حاصل نماید.

• چنانچه وضعیت اضطراری دقیقاً در محل فعالیت پیمانکار رخ داده باشد، تا قبل از تهیه گزارش اولیه حادثه، نسبت به عملیات پاکسازی محل اقدامی به عمل نماید و فقط با مجوز کتبی نماینده کارفرما می‌توانند اقدام لازم را به عمل آورند.

• پیمانکار موظف به پیگیری وضعیت درمان کارکنان مصدوم خود پس از انتقال به مرکز درمانی (در صورت نیاز) است.

۴-۹- ملاحظات HSE مجوزهای کار

نحوه انجام کار

• انجام هر نوع کاری توسط کارکنان پیمانکار به عنوان مجری کار (اعم از کار گرم، سرد، حفاری و...) بایستی پس از دریافت اجازه کار بر اساس دستورالعمل صدور مجوز کار (PTW) از واحد مربوطه صورت پذیرد.

• اجازه کار دریافتی بایستی دارای امضاء مجاز مسئولین مربوطه‌ی کارفرما، مسئول پیمانکاری یا ناظر مربوطه باشد.

• در بدء شروع پیمان بایستی نفرات پیمانکار که دارای امضاء مجاز می‌باشند بر اساس دستورالعمل صدور مجوز کار جهت دریافت کارت امضای مجاز به مبادی مربوطه معرفی شود.

• کارکنان پیمانکار موظفند هنگام انجام کار از کلیه تجهیزات حفاظت فردی متناسب با نوع کار استفاده نمایند.

کد مدرک:	الزمات عمومی HSE پیمانکاران	 شرکت نفت مناطق مرکزی ایران شرکت بهره برداری و نفت و گاز زاگرس جنوبی (سهامی خاص)
تاریخ:		

نماینده کارفرما در صورت مشاهده انجام کار بدون دریافت مجوز لازم یا عدم رعایت مقررات HSE و یا عدم استفاده از تجهیزات حفاظت فردی توسط پیمانکار، نسبت به تعطیل نمودن کارآقدام نموده و تأمین خسارات حاصله بعهده پیمانکار می باشد.

- پیمانکار موظف است پس از انجام کار نسبت به پاکسازی و بهسازی محیط کار و بازگرداندن آن به حالت اولیه اقدام نماید.

- استفاده از ابزار و لوازم ناقص و نا ایمن در هنگام کار منوع است و در صورت مشاهده از انجام کار جلوگیری بعمل خواهد آمد و ابزار و لوازم نا ایمن باید بلا فاصله توسط پیمانکار از محیط کار خارج شود.

- چنانچه از ادامه فعالیت پیمانکار بدلیل عدم رعایت مقررات HSE جلوگیری به عمل آید، تا زمان رفع نقص و نارسانی آن فعالیت و صدور مجوز از سوی نماینده کارفرما، پیمانکار حق ادامه فعالیت مذکور را نخواهد داشت و از بابت هزینه های مرتبط با توقف کار، کارفرما هیچ گونه مسئولیتی نخواهد داشت و بعلاوه این تاخیر غیر مجاز تلقی می گردد.

- در صورت بروز وضعیت اضطراری، پیمانکار موظف است مطابق با دستورالعمل و مقررات مربوطه و یا به محض اعلام مسئولین HSE یا نماینده کارفرما، نسبت به توقف کار اقدام و در صورت نیاز سریعاً افراد خود را از محوطه خارج نماید.

- پیمانکار موظف است لیست فعالیت هایی که نیاز به اخذ مجوز (permit) دارند تهیه و به نحو مناسب از جمله تابلوهای اعلانات ایمنی به کلیه کارکنان مرتبط اطلاع رسانی نماید.

۹- گزارش دهی، بررسی و تجزیه و تحلیل حوادث HSE

- پیمانکار ملزم به گزارش دهی شبه حوادث (near miss)، رویدادو حوادث ، طبق روش کارفرمایی باشد.

- پیمانکاران ملزم به اطلاع رسانی سریع در مورد تمامی حوادث بهداشتی، ایمنی و زیست محیطی حاد از قبیل : "حوادث منجر به فوت، خسارات مالی قابل توجه و یا آلودگی های زیست محیطی وسیع" مطابق دستورالعمل ثبت و ارائه گزارش حوادث مهم می باشند.

- پیمانکاران اصلی ملزم به ثبت و ارائه گزارش و آمار حوادث بهداشتی، ایمنی و زیست محیطی و شبه حوادث مربوط به خود و پیمانکار فرعی مطابق با دستورالعمل گزارش حوادث به نماینده کارفرما می باشند.

کد مدرک:	الزامات عمومی HSE پیمانکاران	 شرکت نفت مناطق مرکزی ایران شرکت بهره برداری و نفت و گاز زاگرس جنوبی (سهامی خاص)
تاریخ:		

• پیمانکار دفتر مخصوص برای ثبت خصوصیات تمام معالجات جزئی که توسط کارکنان خود در محل کارگاه انجام می گیرد تهیه و نگهداری خواهد کرد. همچنین موظف است در صورت بروز حادثه ناتوان کننده یک نسخه از گزارش اداره یمه را برای نماینده کارفرما ارسال داشته و نسخه دیگری را بایگانی نماید. این گزارش موارد ذیل را شامل

می شود:

❖ شبیه حوادث

❖ حوادث

❖ اقدامات اصلاحی

❖ درس های حادثه

تمامی حوادث باید توسط نماینده HSE کارفرما بررسی شود. پیمانکار باید ضمن اطلاع رسانی در انجام این بررسی ورفع مشکلات موجود، همکاری لازم را مبذول دارد تا تمامی اعمال و شرایط نایمن فوراً اصلاح شود.

• پیمانکار باید در اسرع وقت پس از تجزیه و تحلیل حوادث با هماهنگی نماینده کارفرما باید نتایج آن را به منظور پیشگیری از وقوع حوادث مشابه به صورت مقتضی در اختیار کلیه افراد قرار دهد.

۹-۶ مدیریت بهداشت

• پیمانکار موظف است مطابق با ماده ۹۲ قانون کار و همچنین آئین نامه ها و مقررات ملی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزارت نفت، شرکت ملی نفت و... را در رابطه با معاینات پزشکی اولیه و دوره ای برای کارکنان خود توسط مراجع و مراکز مورد تایید اداره HSE ستاد اجرا نموده و نتایج آن را در پرونده بهداشتی کارکنان خود نگهداری و نتایج آن را به نماینده کارفرما ارسال نماید. کلیه کارکنان پیمانکار باید دارای گواهی تندرنستی (گواهی معاینه طب کاریا طب صنعتی سالیانه) مناسب با نوع کار خود از مراکز مجاز طب کاریا طب صنعتی مورد تایید اداره HSE کارفرما بوده و قبل از شروع به کار باید این گواهی به رویت اداره کارشناس بهداشت صنعتی رسانده شود.

کد مدرک:	الزامات عمومی HSE پیمانکاران	 شرکت نفت مناطق مرکزی ایران شرکت بپریه برداری و نفت و گاز زاگرس جنوبی (سهامی خاص)
تاریخ:		

الف) بهداشت محیط

مسئلیت بهداشت (عمومی، فردی، و محیط) فعالیت های پیمانکار بر عهده پیمانکار است و باید مطابق با مقررات HSE باشد.

محیط کار پیمانکار باید تمیز و مرتب بوده و پاکیزه و منظم نگهداری شود به این منظور باید محلی برای ذخیره و نگهداری تجهیزات در نظر گرفته شود.

پیمانکار باید تاسیسات بهداشتی به همراه شرایط و ضوابط مربوط به بهداشت عمومی، محیط و فردی آن را همچون آشپزخانه محل غذاخوری، انبار مواد غذایی، حمام، توالت، دستشویی، نمازخانه، محل سکونت، رختکن، آب آشامیدنی و... را مطابق با مقررات (دستورالعمل، روش اجرایی، راهنمای فرم و...) HSE برای کارکنان خود فراهم نماید.

• تعییه سرویس های بهداشتی (حمام و توالت) مناسب در هر جبهه کاری به ازاء هر ۱۵ نفر یک چشمۀ ضروری است.

- خودرو توزیع غذای پیمانکار باید مورد تایید اداره HSE منطقه عملیاتی مربوطه باشد.
- راننده و مقسّم خودرو توزیع غذای پیمانکار باید دارای کارت تندرسی شش ماهه معتبر از مرکز بهداشت شهرستان مجاور محل اجرای پیمان باشند.
- نمونه کلیه وسایل استحفاظ فردی مورد نیاز کارکنان پیمانکار مندرج در جدول پیوست (جدول البسه استحفاظی) بایستی قبل از رویت و تایید اداره HSE منطقه برسد.
- استفاده از دستکش مناسب در موقع کار با هرگونه مواد هیدروکربوری و شیمیایی الزامی است.

ب) کمکهای اولیه

پیمانکار مکلف است مناسب با تعداد کارگران و نوع خطرات کارگاه جعبه کمکهای اولیه مجهز به تجهیزات و داروهای لازم تهیه و در نقاطی که دسترسی فوری به آنها برای کارگران میسر باشد نصب کند. لازم است مناسب با تعداد کارگران و نوع خطرات کارگاه حداقل دو نفر از کارکنان پیمانکار آموزش کمک های اولیه را برای عکس العمل سریع در هنگام وقوع حادثه گذرانده باشند و به نماینده کارفرما معرفی گردد.

کد مدرک:	الزامات عمومی HSE پیمانکاران	 شرکت نفت مناطق مرکزی ایران شرکت بهره برداری و نفت و گاز زاگرس جنوبی (سهامی خاص)
تاریخ:		

ج) اقدامات لازم در زمان بروز شرایط اضطراری نظیر بیماری های واگیر، اپیدمی

پیمانکار می باشد متعهد گردد در صورت بروز شرایط اپیدمی کلیه مقررات و پروتکل های بهداشتی ابلاغ شده را رعایت نموده و نسبت به تهیه اقلام محافظتی و هرگونه تجهیزات و نیروی انسانی مورد نیاز آن شرایط می باشد اقدام نماید.

• مسئول HSE پیمانکار موظف است به محض ابتلاء یکی از کارگران به امراض واگیردار مراتب را به نماینده کارفرما گزارش دهد.

تذکر ۱: در موارد خاص نظیر تکرار حوادث، غیبت ها و تأخیرهای مکرر، اختلال در روابط کار و ... پیمانکار موظف است به منظور پیشگیری از تأثیرات نامطلوب، به بررسی عوامل روانی مذکور پردازد.

۹-۷ - مدیریت ایمنی و آتش نشانی

پیمانکار باید نسبت به شناسایی، ارزیابی و کنترل ریسک های ایمنی انواع خطرات محیط کار خود اقدام کند. از جمله این خطرات عبارتند از:

- خطرات مکانیکی/الکتریکی/حرارتی / خطرات آتش سوزی

- خطرات ناشی از ارتفاع

- خطرات ناشی از مواد شیمیایی و اجسام

• پیمانکار باید برای انواع خطرات شناسایی شده، تدبیری به منظور پیشگیری از وقوع حوادث محتمل اتخاذ نماید.

• پیمانکار موظف است با توجه به خطرات موجود در محیط کار نسبت به تهیه و نصب علائم هشدار دهنده مربوط اقدام نماید.

• به منظور حصول اطمینان از عملکرد مناسب تجهیزات و ماشین آلات (از نظر بهداشت، ایمنی و محیط زیست)، پیمانکار موظف است یک برنامه مدون برای زمان تعمیر و نگهداری تدوین و اجرا نماید.

• برنامه تعمیر و نگهداری تجهیزات پیمانکار باید به صورت مستمر با هماهنگی نماینده کارفرما مورد بازنگری قرار گیرد.

کد مدرک:	الزامات عمومی HSE پیمانکاران	 <p>شرکت نفت مناطق مرکزی ایران شرکت بهره برداری و نفت و گاز زاگرس جنوبی (سهامی خاص)</p>
تاریخ:		

• پیمانکار باید در برنامه های تعمیر و نگهداری تجهیزات خود، از وجود و چگونگی نحوه استفاده تجهیزات ایمنی اطمینان حاصل کند.

• پیمانکار موظف است در صورت فقدان، خرابی یا آسیب دیدگی تجهیزات ایمنی و آتش نشانی خود، نسبت به تعویض یا تعمیر آن اقدام نماید. ضمناً سریعاً می بایست فقدان تجهیزات ایمنی و آتش نشانی کارفرما را به نماینده کارفرما منعکس و درخواست رفع نقص یا تعویض تجهیزات را بنماید.

• پیمانکار موظف است بسته به نوع فعالیت، دستورالعمل های ویژه ایمنی ماشین آلات را تهیه و به مورد اجرا درآورد.

تذکر : لازم است قبل از ارسال هر گونه دستگاه به کارگاه، تمامی نواقص برطرف و به تاییدبرسد.

• پیمانکار باید ابزار مناسب و سالم به منظور انجام فعالیت های کاری فراهم کند.

• پیمانکار باید لیست تجهیزات ضروری و تاییدیه سلامت آنها را قبل از ورود به محل کار با تکمیل وارائه فرم الف ارائه نماید. نمونه هایی از این تجهیزات عبارتست از:

- مخازن و تجهیزات سند بلاست

- ماشین آلات بتن سازی

- Side boom / بلدرز / لودر / جرثقیل / گریدر

- ماشین خم کاری و وسایل نقلیه باربری

- موتور جوش (ترانس و ژنراتور) / ماشین آلات سبک و سنگین

- ماشین آلات مربوط به آزمایش هیدرواستاتیک

• استقرار هر گونه کانتینر و یا تخصیص فضا جهت کارگاه یا انبار پیمانکار منوط به اخذ مجوز از نماینده کارفرما می باشد.

• قبل از شروع به کار، پیمانکار بایستی از محل کار بازدید به عمل آورده تا در صورت عدم و یا کمبود تجهیزات اطفاء حریق نسبت به تدارک تجهیزات آتش نشانی (پیش بینی شده در استنادمناقصه) اقدام نماید. بنابراین پیمانکار مسئول تدارک تجهیزات ایمنی و آتش نشانی (از جمله خاموش کننده های دستی) در حیطه فعالیت های خود است. این تجهیزات باید به تایید نماینده کارفرما رسیده باشند.

• پیمانکار موظف است به نحوی برنامه ریزی نماید که کلیه کارکنان تحت سرپرستی او از وسائل حفاظتی تحويلی استفاده نمایند.

کد مدرک:	الزامات عمومی HSE پیمانکاران	 شرکت نفت مناطق مرکزی ایران شرکت بپریه برداشت و نفت و گاز زاگرس جنوبی (سهامی خاص)
تاریخ:		

- در صورت عدم استفاده از تجهیزات حفاظتی توسط کارکنان پیمانکار، برخوردهای انضباطی زیر به ترتیب ذیل عمل خواهد آمد:
  - اخطارشناختی به پیمانکار و درخواست اخذ تعهد از فرد خاطی برای استفاده از وسائل حفاظت فردی.
  - اخطار کتبی به پیمانکار و در صورت مقصربودن فرد خاطی (با نظر نماینده کارفرما) درخواست برخورد با شخص خاطی به نحو مقتضی مطابق بند جرایم
  - اعمال جرمیه نقدی پیمانکار و کسر از صورت وضعیت پیمانکار با نظر نماینده کارفرما برای خطاها یی که فرد خاطی انجام داده است و درخواست تعویض جانشین به جای فرد خاطی بر اساس جدول جرایم.
- در صورتی که پیمانکار در حین اجرای کار از عملیات پرتونگاری / رادیوگرافی استفاده می کند، لازم است ضمن پیش بینی تمهیدات و ملاحظات ایمنی، طبق مقررات و آیین نامه های کشوری منجمله سازمان انرژی اتمی پیش بینی کامل تجهیزات و لوازم مورد نیاز را به عمل آورد.

۹-۸ مدیریت محیط زیست

- فعالیت های پیمانکار نباید موجب بروز آلودگی و تخریب محیطی در منطقه شود.
- چنانچه بروز برخی آلودگی ها به لحاظ نوع مواد و فرایندهای تولیدی اجتناب ناپذیر باشد، پیمانکار موظف است اقدامات لازم را به منظور کاهش اثرات آلودگی انجام دهد.
- کنترل و مدیریت هر گونه آلاینده (آب، هوای خاک) در محدوده فعالیت پیمانکار برعهده پیمانکار است. پیمانکار موظف است کلیه قوانین و استانداردهای ملی و محلی در این خصوص را رعایت کند.
- پیمانکار باید در حوادثی که نشستی به همراه داشته و یک آلاینده (اسید، باز، هیدروکربن ها و موارد مشابه) به هوا، خاک، آب های سطحی و زیرزمینی راه می یابد، سریعاً نشستی را متوقف نموده و منطقه آلوده را پاکسازی شود و نماینده کارفرما را بلا فاصله مطلع نماید.
- تمام هزینه های جمع آوری و دفع مواد آلوده و پاکسازی منطقه آلوده شده با خاک و مواد تمیز کننده و جریمه های قانونی احتمالی بر عهده پیمانکار خواهد بود.

کد مدرک:	الزمات عمومی HSE پیمانکاران	 شرکت نفت مناطق مرکزی ایران شرکت بهره برداری و نفت و گاز زاگرس جنوبی (سهامی خاص)
تاریخ:		

- تخلیه هر گونه فاضلاب صنعتی و بهداشتی تصفیه نشده به محیط منوع بوده و محل و روش دفع فاضلاب ها باید با نظارت کامل نماینده کارفرما باشد.
- پیمانکار باید حداکثر تلاش خود را برای کاهش تولید زائدات ناشی از سوخت و ساز فعالیت های بهره برداری صرف نماید. پیمانکارانی که با زائدات خطربناک یا زائدات با حجم زیاد سروکار دارند به منظور اطمینان از به کاربری روش‌های دفع مناسب باید کاملاً با نماینده کارفرما هماهنگ بوده و برنامه خود را به تصویب نماینده کارفرما برسانند.
- زائدات خطربناک تولید شده توسط پیمانکار باید همراه سایر زائدات دفع شود. پیمانکار باید روش مناسب دفع این مواد را تهیه و به تایید نماینده کارفرما برساند. همچنین هزینه دفع زائدات خطربناک بر عهده پیمانکار است.
- هر گونه دخل و تصرف در زمین های به غیر از محل های مشخص شده در نقشه های اجرایی بدون مجوز نماینده کارفرما ممنوع است، و در صورت طرح هر گونه دعوی، پیمانکار پاسخگو خواهد بود.
- پیمانکار موظف به بازسازی مناطق تخریب شده ناشی از فعالیت خود و برگرداندن محیط تخریبی به وضعیت اولیه تا حد امکان میباشد و باید رضایت ذینفعان و نماینده کارفرما را در این خصوص کسب نماید.
- پیمانکار ملزم به اجرای قانون مدیریت پسماند و دستورالعمل اجرایی آن در طول انجام پیمان می باشد و هزینه مترتب از اجرای ناقص یا عدم اجرای آن متوجه پیمانکار می باشد. آشنایی با نقشه و موقعیت سایت و اینکه در زمان وقوع ریزش و نشتی (در حیطه شرح پیمان و تکلیف وظایف) چه باید کرد از وظایف و مسئولیت های پیمانکار است.
- در صورت کشف آثار تاریخی و باستانی در حین عملیات اجرایی، پیمانکار موظف است آثار تاریخی کشف شده را توسط حصار مناسب محصور و محافظت نمایند. پیمانکاران حق تعرض به این آثار را ندارد و اگر ناخواسته یک اثر تاریخی، تخریب شد و یا پیمانکار حدس می زند اثر جدیدی را کشف کرده است، باید کار را بلادرنگ متوقف کرده و موضوع را به نماینده کارفرما اطلاع دهد.
- چنانچه فعالیت اجرایی موضوع پیمان در مجاورت اماکن عمومی، مناطق مسکونی شهرها یا روستاهای انجام می شود پیمانکار موظف است با رعایت کامل مقررات HSE ضمن پیشگیری از بروز هر گونه حادثه، تمهیدات لازم را به منظور مواجهه با حوادث احتمالی در

کد مدرک:	الزامات عمومی HSE پیمانکاران	 شرکت نفت مناطق مرکزی ایران شرکت بپردازی و نفت و گاز زاگرس جنوبی (سهامی خاص)
تاریخ:		

طرح اضطراری خود مورد توجه قرار دهنده. این طرح باید حاوی راهنمایی هایی برای تخلیه افراد غیر مسئول و نیز امداد و نجات عمومی باشد.

• کنترل ذرات و گرد و غبار ناشی از فعالیت پیمانکار بر عهده وی می باشد. در مکان هایی که به علت خاکی بودن محیط کار پتانسیل ایجاد گرد و غبار وجود دارد باید برنامه آب پاشی مرتب با هماهنگی کامل نماینده کارفرما صورت گیرد.

تذکر: برای مکان هایی که هم زمان چند پیمانکار مشغول به فعالیت هستند و پتانسیل آلودگی هوا با گرد و غبار وجود دارد نماینده کارفرما برنامه آب پاشی سایت را مدیریت نموده و هزینه ها را بین پیمانکاران سرشکن خواهد کرد.

• پیمانکار باید در طرح مدیریت زیست محیطی خود، برای جمع آوری فاضلاب های بهداشتی و صنعتی خود برنامه مشخصی داشته و به اجرا درآورد.

• پیمانکار باید با مدیریت مناسب مواد شیمیایی و هیدروکربن ها، از آلودگی خاک، آب های سطحی و زیرزمینی و هوا پیشگیری نماید. فعالیت های پیمانکار نباید موجب بروز آلودگی و تخریب زیست محیطی در منطقه شود. چنانچه بروز برخی آلودگی ها به لحاظ نوع مواد و فرایندهای تولیدی اجتناب ناپذیر باشد، پیمانکار موظف است اقدامات لازم را به منظور کاهش اثرات آلودگی انجام دهد.

• هر گونه پسماندهای مایع یا جامد ناشی از فعالیتهای پیمانکار در رابطه با پروژه ، از جمله باز کردن عایق ها و پشم شیشه ها و ... بایستی طبق روش اعلام شده از طرف اداره محیط زیست استان مربوطه جمع آوری و دفع گردد بدیهی است کلیه عواقب و جرائم ناشی از آلودگی زیست محیطی که ناشی از فعالیت پیمانکار اشد بعده پیمانکار می باشد.

• دفع اصولی ضایعات ناشی از فعالیت های پروژه ای و کارگاهی در محلی که کارفرما تعیین می نماید با نظر اداره HSE منطقه توسط پیمانکار انجام می گردد.

• عواقب و خسارات ناشی از هر گونه حادثه یا اعمالی که منجر به تخریب محیط زیست در محوطه پروژه یا در طول مسیر خطوط لوله گردد، در مدت اجرای پروژه به عهده پیمانکار خواهد بود. و پیمانکار در این خصوص مسئولیت جزایی و مدنی داشته و باید از عهده خسارت برآید. پیگیری قضایی این موارد تا آخرین مراحل و قطعیت یافتن موضوع، به عهده پیمانکار بوده و کارفرما هیچگونه مسئولیتی در این مورد نخواهد داشت و چنانچه از این بابت هر گونه خسارت مالی متوجه کارفرما شود از مطالبات پیمانکار کسر خواهد گردید.

کد مدرک:	الزامات عمومی HSE پیمانکاران	 شرکت نفت مناطق مرکزی ایران شرکت بپریه برداشت و نفت و گاز زاگرس جنوبی (سهامی خاص)
تاریخ:		

• جلوگیری از ریخت و پاش مواد نفتی در محیط و همچنین تعییه جعبه درب دار فلزی جهت اباحت پارچه و جوت های آلوده به مواد و انتقال و معدوم سازی آنها به صورت روزانه در محلی که توسط اداره HSE منطقه عملیاتی مربوطه مشخص شده، الزامی می باشد

۱۰- الزامات پدافند غیرعامل:

در صورت بروز هرگونه وضعیت اضطراری پیمانکار موظف می باشد مطابق دستورالعمل اداره HSE کارفرما اقدام و در صورت لزوم ماشین آلات خود را بمنظور همکاری در اختیار نماینده کارفرما قرار دهد.

۱۱- قطع همکاری و پایان پیمان

پیمانکار موظف است در تمام مدت انجام پروژه مقررات HSE را رعایت نماید. از این رو نحوه عملکرد HSE پیمانکار در طول انجام پروژه مورد ارزیابی HSE کارفرما قرار می گیرد. کارفرما عملکرد های مغایر با دستورالعملهای HSE پیمانکاران مشغول به کار را فوراً تا رفع تحلف متوقف خواهد نمود این توقفات به عنوان تاخیر غیرمجاز تلقی می گردد و در صورت عدم رفع نواقص طبق مفاد پیمان عمل خواهد شد. و هیچگونه هزینه ای از این بابت به پیمانکار پرداخت نخواهد شد.

کلیه مواد شیمیایی مصرف نشده با سایر مواد باقیمانده از فعالیت پیمانکار پس از عملیات اجرایی پیمان باید از سایت جمع آوری و به نحو مطلوب ساماندهی یا دفع شود. کارفرما تحت هیچ شرایطی تعهدی در خصوص دفع مواد شیمیایی مازاد پیمانکار نخواهد داشت. پیمانکار مکلف است گزارش عملکرد HSE خود از جمله آمار بیمار یهای شغلی، حوادث، خسارت ها، آسیب های فردی و زیست محیطی را به اطلاع نماینده کارفرما برساند.

واحد HSE کارفرما در مدت زمان پیمان اطلاعات عملکرد HSE پیمانکار را در قالب چک لیست ارزیابی عملکرد HSE پیمانکاران در انتهای پروژه تکمیل نماید. این اطلاعات به عنوان معیار ارزیابی نهایی عملکرد HSE پیمانکار مورد تجزیه و تحلیل قرار می گیرد. این ارزیابی متناسباً در مراحل بعدی منجمله در قراردادهای آتی مد نظر قرار خواهد گرفت.

کد مدرک:	الزامات عمومی HSE پیمانکاران	 شرکت نفت مناطق مرکزی ایران شرکت بهره برداری و نفت و گاز زاگرس جنوبی (سهامی خاص)
تاریخ:		

۱۲- الزامات تعیین شرایط HSE در شرایط خصوصی پیمان:

به منظور اجرای شرایط و رعایت الزامات HSE اختصاصی جزئیات در بخش شرایط خصوصی پیمان دیده می شود. بدیهی است که پیمانکار ملزم به رعایت قواعد و شرح خدمات اختصاصی HSE مورد نظر در این بخش بوده و در صورت عدم رعایت واجرای انها دارای مسولیت مشابه سایر بخش‌های قرارداد می باشد.

هزینه کلیه لوازم، مواد و مصالح و تجهیزات مصرفی و نیز هزینه های خدمات، فعالیت ها، انجام جهت اجرائی دقیق، کامل و بدون نقص الزامات و رویه های نظام مدیریت HSE اختصاصی پیمان بر اساس جداول مقادیر و قیمت اختصاصی مندرج در پیوست پیمان پس از کسر کسور قانونی از طرف کارفرما به پیمانکار پرداخت خواهد شد.

مراجع:

- دستورالعمل HSE پیمانکاران تدوین اداره کل بهداشت، ایمنی و محیط زیست شرکت ملی نفت ایران
- Health, Safety and Environmental Management System (HSE-MS), International Association of Oil & Gas Producers
- HSE Management-Guidelines for working together in a contract environment report O. ۱۹۹۹/۶.۶۴ September ۱۹۹۹ OGP
- "HSE-evaluation of contractor HSE" Volume HSE management System ShellGroup
- "HSE-evaluation of Contractors" NORSOK Standard (S-006), Rev.1, October 2000, www.nts.no/norsok
- Harold E.Roland, Brian Moriarty "System Safety Engineering and management", John Wiley & Sons, USA, 1990
- Construction Safety and Environmental Management Program, The office and Environmental Health and Safety/Brown University, 2005ed.
- General Conditions of Contract For regular and occupational Contractors,

کد مدرک:	الزامات عمومی HSE پیمانکاران	 شرکت نفت مناطق مرکزی ایران شرکت بهره برداری و نفت و گاز زاگرس جنوبی (سهامی خاص)
تاریخ:		

پیوست ها:

پیوست یک) تعداد نمایندگان HSE پیمانکاران و شرایط احراز

پیوست دو) فرم الف

پیوست سه) چک لیست ارزیابی عملکرد پیمانکاران

پیوست چهار) جدول جرایم

پیوست یک) تعداد نمایندگان HSE پیمانکاران و شرایط احراز

پیمانهای با فعالیتهای مربوط به ساخت و ساز پروژه های اجرایی و تعمیراتی و خدمات فنی

۱- برای فعالیتهای موضوع پیمان بصورت متتمرکز:

-تا ۵ نفر نیرو پیمانکار، نماینده پیمانکار، مسئول HSE پیمانکار نیز می باشد.

-از ۵ تا ۵۰ نفر نیرو پیمانکار ، ۱ نفر مسئول (HSE تمام وقت)

-از ۵۰ بله بالا به ازاء هر ۵۰ نفر، ۱ کارشناس/ بازارس زیر نظر مسئول HSE پیمانکار اضافه می گردد.(تمام وقت)

۲- فعالیت های موضوع پیمان بصورت غیر متتمرکز

-از ۵ تا ۲۵ نفر نیروی پیمانکار در فاصله ۵۰ کیلومتری ۱ نفر مسئول HSE(نفر تمام وقت)

از ۲۵ نفر به بالا به ازاء هر ۲۵ نفر ۱ کارشناس/ بازارس زیر نظر مسئول HSE پیمانکار اضافه می گردد.(تمام وقت)

هر ۵۰ کیلومتر به بالا نیز تا ۵ نفر مسئول HSE همان نفر اول و در صورت بیش از ۵ نفر نیروی پیمانکار، مطابق بند قبل عمل می شود.

ب- پیمانهای با فعالیتهای مربوط به خدمات عمومی مثل تعمیر و نگهداری ساختمانها، تنظیفات، فضای سبز و ....

۱- برای فعالیتهای موضوع پیمان بصورت متتمرکز:

-تا ۵ نفر نیرو پیمانکار، نماینده پیمانکار، مسئول HSE پیمانکار نیز می باشد.

-از ۵ تا ۱۰۰ نفر نیرو پیمانکار ۱ نفر مسئول (HSE تمام وقت)

کد مدرک:	الزمات عمومی HSE پیمانکاران	 شرکت نفت مناطق مرکزی ایران شرکت بپریه برداشت و نفت و گاز زاگرس جنوبی (سهامی خاص)
تاریخ:		

-از ۱۰۰ نفر به بالا به ازاء هر ۱۰۰ نفریک کارشناس/بازرس زیر نظر مسئول HSE پیمانکار اضافه می گردد.(تمام وقت)

۲-فعالیت های موضوع پیمان بصورت غیر متمرکز:

-از ۵ تا ۵۰ نفر نیروی پیمانکار در فاصله ۵۰ کیلومتری ۱۰ نفر مسئول HSE(نفر تمام وقت)

-از ۵۰ نفر به بالا به ازاء هر ۵۰ نفر یک کارشناس/بازرس زیر نظر مسئول HSE پیمانکار اضافه می گردد.(تمام وقت)

-هر ۵۰ کیلومتر به بالا نیز تا ۵۰ نفر مسئول HSE همان نفر اول و در صورت بیش از ۵۰ نفر نیروی پیمانکار، مطابق بند قبل عمل می شود.

تذکر ۱ : در صورتی که تعداد نیروهای پیمانکار در حدی است که نماینده پیمانکار مسولیت مسایل مربوط به HSE را بعهده دارد، نماینده پیمانکار موظف است موارد مطروحه در دستور العمل HSE پیمانکاران را کاملا رعایت نموده و مطابق مستندات دفترچه عمل نماید. همچنین نماینده HSE کارفرما موظف است در زمان های مختلف از نحوه عملکرد پیمانکار در مورد مسایل HSE بازرسی بعمل آورد.

تذکر ۲ : حداقل تحصیلات مورد نیاز لیسانس می باشد.

• در صورت استفاده از جدول شرایط احراز ناظر HSE رعایت موارد ذیل الزامی است.

۱- حداقل امتیاز قابل قبول ۶۵ می باشد.

۲- مدارک مربوط به هر مورد (مدارک تحصیلی، سوابق مرتبط، گواهینامه های دوره آموزشی، نتایج مكتوب مصاحبه تخصصی) بصورت مستند وجود داشته باشد.

کد مدرک:	الزامات عمومی HSE پیمانکاران	شرکت نفت مناطق مرکزی ایران شرکت بهره برداری و نفت و گاز زاگرس جنوبی (سهامی خاص)
تاریخ:		

جدول شرایط احراز ناظر HSE

امتیاز مکتبه	حداکثر امتیاز ممکن	موضوع
۲۵	مرقبط	لیسانس و بالاتر مدرک تحصیلی
۱۵	نیمه مرقبط	
۱۰	غیر مرقبط	
۳۰	مرقبط (هر سال سه امتیاز وحداکثر تا ۱۰ سال)	سابقه
۲۰	نیمه مرقبط (هر سال دو امتیاز وحداکثر تا ۱۰ سال)	
۱۰	غیر مرقبط (هر سال یک امتیاز وحداکثر تا ۱۰ سال)	
۳۵	صاحبه تخصصی	
۱۰	گواهینامه دوره های آموزشی	
۱۰۰	جمع حداکثر امتیاز	
	<p>۱- حداقل امتیاز قابل قبول ۶۵ می باشد.</p> <p>۲- ناظر HSE می بایست قبل از جذب به تایید رئیس HSE کارفرما برسند.</p> <p>۳- ناظر HSE باید حداقل دارای مدرک تحصیلی لیسانس باشد.</p> <p>۴- ناظر HSE بایستی دارای مدرک معتری مبنی بر گذراندن یکی از دوره های آموزشی مبانی والزمات سیستم های مدیریت همچون ISO/IMS/ISO45000/MS/ISO 9001/ISO 14001 و یا در صورت درخواست کارفرما، گذراندن دوره HSE پیمانکاران را داشته باشد.</p> <p>۵- ناظرین HSE بایستی آشنایی با الزامات موجود در دستورالعمل HSE پیمانکاران را داشته باشد.</p> <p>۶- تمامی مدارک خواسته شده از افراد همچون مدارک تحصیلی، نتیجه مصاحبه، گواهینامه آموزشی و... مبایستی به صورت مستند وجود داشته باشد.</p> <p>۷- فقط تخصصهای اشاره شده در پیوست دستورالعمل های HSE پیمانکاران بعنوان مدرک تحصیلی مرقبط شناخته می شود.</p> <p>۸- مدارک تحصیلی نیمه مرقبط، غیر مرقبط و سوابق مرتب نیمه مرقبط و غیر مرقبط افراد مبایستی مورد ارزیابی و تایید رئیس HSE کارفرما قرار گیرد.</p>	توضیحات

کد مدرک:	الزامات عمومی HSE پیمانکاران	 شرکت نفت مناطق مرکزی ایران شرکت بهره برداری و نفت و گاز زاگرس جنوبی (سهامی خاص)
تاریخ:		

پیوست ۵: فرم الف

فرم الف:

به : دستگاه نظارت (ریاست محترم امور.....)					
از : شرکت ..... پیمانکار قرارداد شماره :					
با سلام،					
<p>احتراما در ارتباط با موضوع قرارداد فوق الذکر این شرکت نیاز به ورود تجهیزات / آموزش نفرات به شرح زیر دارد. لذا خواهشمند است نسبت به انجام هماهنگی های لازم دستورات مقتضی صادر فرماید.</p>					
-۶	- ۵	-۴	-۳	-۲	-۱
باتشکر					
رئیس / نماینده کارگاه شرکت پیمانکاری.....					
نام و امضاء					
به : ریاست محترم اداره حراست منطقه عملیاتی					
از : دستگاه نظارت					
با سلام،					
<p>احتراما، لزوم ورود تجهیزات / آموزش نفرات شرکت ..... پیمانکار قرارداد شماره ..... مورد تایید این اداره می باشد.</p>					
نام و نام خانوادگی					
محل امضاء					
از : اداره حراست منطقه عملیاتی					
به : اداره ایمنی و آتش نشانی منطقه عملیاتی					
با سلام،					
<p>مراتب جهت اطلاع و اقدام لازم ایفاد می دارد.</p>					
نام و نام خانوادگی					
محل امضاء					

رونوشت: اداره بهداشت، ایمنی، محیط زیست

کد مدرک:	الزامات عمومی HSE پیمانکاران	 شرکت نفت مناطق مرکزی ایران شرکت بهره برداری و نفت و گاز زاگرس جنوبی (سهامی خاص)
تاریخ:		

پیوست سه : چک لیست ارزیابی عملکرد پیمانکاران

چک لیست ارزیابی عملکرد HSE پیمانکاران

اطلاعات عمومی					
نام شرکت پیمانکاری:	نام کارفرما(شرکت/منطقه/ناحیه)				
نوع پیمان:	تاریخ پیمان:	تاریخ شروع:			
موضوع فعالیت(خلاصه):					
نام مسول HSE پیمانکار:	نام نماینده کارفرما:				
آدرس و شماره تلفن پیمانکار:	نام نماینده HSE کارفرما:				
تعداد دیازدید HSE در ماه:					
اطلاعات آماری					
تعداد افراد از کار افتاده:	تعداد افراد فوتی:	تعداد حوادث:			
میزان جرمیه اعمال شده HSE از سوی مراجع قانونی:	تعداد اخطار شفاهی:	تعداد اخطار کتبی:			
آیا توقف عملیات اجرایی به علت عدم رعایت مقررات HSE داشته است؟	نفر روزکاری از دست رفته:	نفر روزکاری پیمانکار:			
هزینه HSE پیمان (ریال)	مبلغ پیمان (ریال)				
جدول ارزیابی					
ردیف	شرح شاخص های ارزیابی				
	عملکرد	خیلی خوب	خوب	متوسط	ضعیف
۱	چگونگی پیروی از خط مشی HSE				
۲	چگونگی اجرای طرح های مدیریت بهداشتی، ایمنی، محیط زیستی				
۳	چگونگی ارزیابی و بازنگری خطرات HSE (مدیریت ریسک)				
۴	چگونگی گزارش حوادث و شبه حوادث، تجزیه و تحلیل ارائه نتایج HSE و بموقع بودن آن				
۵	چگونگی همکاری با بازرگانی و ممیزین مرتبط با HSE				
۶	چگونگی تهیه رویه های مستند برای شناسایی، ارزیابی، بیشگیری، و کنترل خطرات HSE				
۷	چگونگی انجام اقدامات کنترلی و بیشگیرانه و کنترل				

کد مدرک:	الزامات عمومی HSE پیمانکاران	شرکت نفت مناطق مرکزی ایران شرکت بهره برداری نفت و گاز زاگرس جنوبی (سهامی خاص)
تاریخ:		

عملکرد					خطرات HSE	
خیلی خوب	خوب	متوسط	ضعیف	خیلی ضعیف	شرح شاخص های ارزیابی	ردیف
۴امتیاز	۳امتیاز	۲امتیاز	۱امتیاز	۰امتیاز	چگونگی بازنگری عملکرد HSE وارائه نتایج به کارفرما در فواصل زمانی معین	۸
					چگونگی تهیه و نصب علاائم هشدارز دهنده HSE همچون تابلوها MSDS ها و ...	۹
					چگونگی استفاده از نفرات با تجربه و مرتبط برای فعالیت های مختلف	۱۰
					چگونگی آموزش موارد HSE به کارکنان همانند رعایت مقررات HSE، کمک های اولیه، اطفاء و ...	۱۱
					چگونگی برگزاری و حضور در جلسات مرتبط با HSE (دوره ای، گزارش دهی، آغاز بکار و ...)	۱۲
					چگونگی فعالیت های مختلف در جهت ارتقاء فرهنگ HSE	۱۳
					چگونگی تبعیت از مصوبات مراجع قانونی در ارتباط با HSE	۱۴
					چگونگی گزارش آماری و عملکرد مرتبط با HSE و ممیزی و بازرسی منظم توسط پیمانکار	۱۵
					چگونگی تهیه واکنش در شرایط اضطراری و ارائه روش های HSE کاری بدون خطر در زمینه	۱۶
					چگونگی انجام مانور های عملیاتی HSE	۱۷
					چگونگی انجام معاینات پزشکی اولیه، دوره ای و برای کارکنان خود	۱۸
					چگونگی تهیه و تکمیل پرونده بهداشتی برای کارکنان خود	۱۹
					چگونگی فراهم نمودن موارد بهداشتی مطابق شرایط وضوابط بهداشت عمومی و فردی	۲۰
					چگونگی تامین آب آشامیدنی کارکنان	۲۱
					چگونگی پیش بینی مرکزی برای استفاده فوری بیماران و کارکنان آسیب دیده	۲۲
					چگونگی تامین ابزار آلات و تجهیزات اینمن	۲۳
					چگونگی تهیه و فراهم نمودن تجهیزات اینمنی و آتش نشانی از جمله تجهیزات فردی	۲۴
					چگونگی تدوین و اجرای برنامه مدون جهت تعمیر و نگهداری	۲۵
					چگونگی تعمیر و تقویض به موقع تجهیزات اینمنی و آتش نشانی در حیطه فعالیت خود	۲۶
					چگونگی استفاده کارکنان از وسایل استحفاظ فردی تحولی	۲۷
					چگونگی فعالیت های مربوط به عدم بروز آلودگی و تخریب زیست محیطی	۲۸

کد مدرک:

تاریخ:

الزمات عمومی HSE پیمانکاران

شرکت نفت مناطق مرکزی ایران
شرکت بهره برداری نفت و گاز زاگرس
جنوبی (سهامی خاص)

					چگونگی پاکسازی و بهسازی وعادی نمودن شرایط محل کار پس از انجام کار	۲۹
					چگونگی مدیریت آلینده های آب و خاک و هوا در محدوده فعالیت	۳۰
					چگونگی فعالیت های مربوط به عدم تخلیه هرگونه فاضلاب بهداشتی و صنعتی تصفیه شده به محیط	۳۱
					چگونگی کاهش تولید زائد ناشی از سوخت و ساز فعالیت های بهره برداری	۳۲
					چگونگی اجرای قانون پسماند و دستورالعمل اجرایی آن	۳۳
					چگونگی فعالیت های مرتبط با کنترل ذرات گرد و غبار ناشی از فعالیت پیمانکار	۳۴
					چگونگی فعالیت ها برای جمع آوری فاضلاب بهداشتی	۳۵
					چگونگی جمع آوری مواد زائد وزباله ها و اجرای ضوابط مربوط به ضبط و ربط در فعالیت ها	۳۶
					چگونگی مدیریت مناسب مواد شیمیایی و هیدرکردن ئها	۳۷
					چگونگی جمع آوری وساماندهی یا دفع مواد شیمیایی مصرف نشده پیمانکار	۳۸
					آیا پیمانکار مطابق با الزامات HSE قرارداد، HSE-PLAN خود را ارائه نموده است؟	۳۹
					میزان همکاری نماینده و مدیر شرکت پیمانکاری با نماینده HSE پیمانکار کارفرما	۴۰
					جمع هر ستون	

جدول نتایج

خیلی خوب	خوب	متوسط	ضعیف	خیلی ضعیف	(A) جمع کل امتیاز کسب شده:
۱۰۰ تا ۸۵ درصد	۸۵ تا ۶۵ درصد	۶۵ تا ۳۵ درصد	۱۵ تا ۳۵ درصد	۰ تا ۱۵ درصد	(B) حداقل امتیاز قابل اکتساب:
					*100=C (C) درصد امتیاز کسب شده:

ارزیابی می گردد.

درصد امتیاز کسب شده

بنابراین عملکرد این شرکت از نظر HSE با

نام و امضاء مدیر مربوطه (کارفرما):

نام و امضاء رئیس HSE شرکت/منطقه (کارفرما):

کد مدرک:	الزامات عمومی HSE پیمانکاران	 شرکت نفت مناطق مرکزی ایران شرکت بپریه برداشت و نفت و گاز زاگرس جنوبی (سهامی خاص)
تاریخ:		

توضیح ۱: در جدول ارزیابی، امتیازات داده شده در هر مورد بایستی با مستندات موجود مطابقت داشته باشد.

توضیح ۲: در جدول نتایج حداکثر امتیاز قابل اکتساب (B) در صورتی که تمام موارد (ردیف ها) جدول ارزیابی در پیمان مورد نظر را داشته باشد برابر با ۱۶۰ امتیاز است. در غیر اینصورت امتیاز ستون های که در پیمان لحاظ نشده یا کاربرد ندارد را از امتیاز کل ۱۶۰ کسر کنید.

توضیح ۳- در چک لیست ارزیابی اطلاعات موجود در قسمت (اطلاعات آماری) با توجه به نوع پیمان و همچنین شدت و حدت موارد می تواند امتیاز کسب شده توسط پیمانکار را تا ۱۰۰ درصد کاهش داده و امتیاز عملکرد پیمانکار را به مرحله (خیلی ضعیف) برساند. تصمیم گیری در این مورد توسط کمیته ای با عضویت بالاترین مقام کارفرما (رئیس کمیته) رئیس HSE کارفرما (دبیر کمیته) نماینده کارفرما در پیمان مذکور و رئیس امور پیمانهای کارفرما گرفته می شود.

توضیح ۴- در طول دوره پیمان نیز می توان از این جدول برای ارزیابی عملکرد HSE پیمانکاران استفاده نمود.

توزیع نسخ: اداره ناظر کارفرما - اداره HSE زاگرس جنوبی - اداره امور حقوقی و قراردادهای زاگرس جنوبی - پرونده

توضیح: جدول مذکور توسط بازارس HSE کارفرما و به صورت ماهیانه تکمیل می گردد و در صورت وجود مغایرت، طبق ماده ... (بند جرائم) قرارداد، اقدام خواهد شد.

کد مدرک:	الزامات عمومی HSE پیمانکاران	 شرکت نفت مناطق مرکزی ایران
تاریخ:		شرکت بهره برداری و نفت و گاز زاگرس جنوبی (سهامی خاص)

پیوست چهار: جدول جرائم

جدول جرائم

شرح اقدام و جرائم	اقدام	مصاديق مشمول اعمال جرائم

کد مدرک:

تاریخ:

الزامات عمومی HSE پیمانکاران

شرکت نفت مناطق مرکزی ایران
شرکت بهره برداری نفت و گاز زاگرس
جنوبی (سهامی خاص)

ابلاغ تذکر کتبی HSE بدون اعمال جریمه	تذکر کتبی	مشاهده موارد محدود عدم انطباق جزئی HSE در عملکرد پیمانکار
۱- اخطار جریمه ای ۲- کسر ۱۰٪ از صورت وضعیت ماه جاری غیر قابل برگشت	اخطر اول	مشاهده یک مورد عدم انطباق عمدۀ HSE مشاهده موارد متعدد عدم انطباق جزئی در عملکرد پیمانکار بروز حوادث جزئی ناشی از قصور/قصیر پیمانکار
۱- اخطار اول، قارداده، فسخ بیان		مشاهده موارد متعدد عدم انطباق عمدۀ HSE در عملکرد پیمانکار
شرح تخلف ۱۵٪ از صورت وضعیت ماه جاری غیر قابل برگشت عدم تامین پرسنل ارجاع پرونده پیمانکار به مدیر عامل شرکت عدم استفاده پرسنل از لوازم حفاظت فردی	اخطر دوم	ردیف در عملکرد پیمانکار بروز حوادث ناتوان کننده ناشی از قصور/قصیر پیمانکار
مشاهده اعمال نایمن و خطر ساز از اکثار ارجاع پرونده های پیمانکار را در آغاز فعالیت ماه جاری غیر قابل برگشت.		۳
ضعف ۴ عمدۀ در نظام HSE پیمانکار وبروز عدم رعایت مقررات رانندگی توسط خودروهای پیمانکار ضعیت ماه جاری غیر قابل برگشت.		۴
۳- ارجاع پرونده پیمانکار به مدیر عامل ۴- عدم تمدید قرارداد	اخطر سوم	حوادث منجر به فوت ناشی از قصور/قصیر پیمانکار
۵- ارجاع پرونده پیمانکار به شرکت اصلی و شورای سلامت		

پس از تعیین واعلام مصاديق عدم انطباق/تخلف/قصور واستنکاف پیمانکار از اجرای الزامات و رویه های مدیریت HSE توسط نماینده امور HSE کارفرما، اخطار جریمه ای مطابق جدول جرائم اعمال خواهد شد.

دریافت این جرائم نافی دریافت خسارت تاخیر و خسارت مالی و جانی واردہ به اموال و کارکنان نمی باشد.

جدول برخی مصاديق عدم انطباق شامل تخلف/قصور واستنکاف از اجرای HSE

کد مدرک:

تاریخ:

الزامات عمومی HSE پیمانکاران

شرکت نفت مناطق مرکزی ایران
شرکت بهره برداری و نفت و گاز زاگرس
جنوبی (سهامی خاص)

استفاده از تجهیزات وابزار آلات فاقد تایید HSE کارفرما	۵
تولید دود غیر عادی / سوزاندن زباله ها و ضایعات در محل اجرای کار و عملیات	۶
ایجاد ذرات غبار آلاینده در تاسیسات و مجتمع (سنبلاست، پشم شیشه)	۷
ریخت و پاش مایعات آلوده / مواد هیدروکربنی در محدوده مجتمع و شبکه های کanalهای سطحی / بهداشتی	۸
ریخت و پاش ضایعات / زباله در مسیر آب باران	۹
بروز انفجار / آتش سوزی عمدۀ ناشی از قصور و تقصیر پیمانکار	۱۰
تخریب پوشش گیاهی تاسیسات	۱۱
عدم تشکیل مستمر جلسه کمیته حفاظت فنی	۱۲
عدم طرح و اجرای اقدام کنترلی برای ریسک های بارز شناسایی شده در طول پیمان براساس HSE-PLAN	۱۳
عدم تجهیز کارگاه به تجهیزات کمک های اولیه	۱۴
بروز بیماری های مزمن با اثرات برگشت ناپذیر ناشی از عوامل زیان آور محیط کار	۱۵
عدم انجام معاینات دوره ای / قبل از استخدام کارکنان	۱۶
بروز مسمومیت های ناشی از آب و غذای ناسالم در محدوده مسئولیت کارکنان	۱۷
بروز بیماری های حاد و مزمن با اثرات برگشت ناپذیر ناشی از عوامل زیان آور محیط کار	۱۸
بروز حادثه ناتوان کننده در محدوده کاری پیمانکار	۱۹
بروز حادثه منجر به فوت در محدوده کاری پیمانکار	۲۰